

gemeente Rheden

Datum vaststelling B&W : 28 mei 2024

Datum besluitvorming Raad: 27 juni 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1. Inleiding en samenvatting	4
Algemeen	4
Verwachte ontwikkeling resultaat 2024	4
Programmaplan.....	6
Toelichting kolommen	6
2 Programma's.....	7
1. Samenleving	8
2. Leefomgeving.....	14
3. Bestuur & organisatie.....	25
3 Bijlagen.....	32
Duiding saldo-neutrale wijzigingen.....	33
Grote projecten	35

Voorwoord

De gevolgen van de oorlog in Oekraïne met de komst van nieuwe vluchtelingen, de wooncrisis, de toegenomen zorgvraag vanuit de samenleving en de krapte op de arbeidsmarkt vragen veel van de gemeente. De kosten voor de gemeente lopen op als gevolg van inflatie, uitbreiding van de gemeentelijke taken en een toenemende vraag aan dienstverlening. Hier tegenover staan onvoldoende ontvangsten om dit te betalen. De begroting van de gemeente Rheden staat hierdoor al langere tijd onder druk. Het jaar 2023 is dan ook met een negatief resultaat afgesloten.

In de programmabegroting 2024 e.v. is ervoor gekozen om aan u een begroting 'onder spanning' aan te bieden. Dat wil zeggen dat niet alle ontwikkelingen 1 op 1 financieel vertaald zijn, maar deels met een bepaalde mate van onzekerheid als risico zijn opgenomen in de begroting. Hiermee hebben we ruimte gecreëerd om tot een herziening van onze ambities voor de komende jaren te komen. Dit traject om tot een gezonde financiële huishouding te komen is in de afgelopen maanden gestart en heeft geresulteerd in de kadernota voor de jaren 2025 en verder. Een kadernota die een solide financiële basis moet bieden voor de komende jaren. U wordt hierover apart over geïnformeerd en mag daarover uw oordeel geven.

Voor u ligt de eerste Bestuursrapportage 2024. Ondanks het scherp begroten, is na het eerste kwartaal duidelijk geworden dat ook in 2024 we meer geld dreigen uit te geven, dan in de begroting was voorzien. Om dit te voorkomen zijn op 25 april 2024 maatregelen afgekondigd, die moeten bijdragen aan het beheersen van de kosten. Op 25 april 2024 bent u middels een Raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd. Het is nog te vroeg om de eerste effecten hiervan in deze rapportage aan u te melden. Tijdens de bijeenkomsten van de financiële commissie en in de tweede Bestuursrapportage wordt u hierover geïnformeerd.

In deze rapportage wordt inzicht gegeven in de oorzaken van de tegenvallers, samenvattend ziet de ontwikkeling van het resultaat met de belangrijkste oorzaken er als volgt uit:

Verwachte ontwikkeling (in duizenden euro's)	Mutaties	Saldo
Resultaatverwachting Primitieve begroting 2024		1.237
Correctie tarieven afvalstoffenheffing	-750	
Aanpassing tarieven zorg	-1.555	
Aanpassen functiewaarderingen HR 21	-1.014	
Buig	-1.211	
Bijstelling vanuit gemeentefonds	973	
Overige Aanpassingen	-273	
Resultaatverwachting Eerste Berap 2024		-2.593

Zowel tijdens de vergaderingen van de financiële commissie als in verschillende Raadsinformatiebrieven bent u in de afgelopen maanden al geïnformeerd over deze ontwikkeling. De verslechtering van het resultaat met 3,8 miljoen euro komt in eerste instantie niet uit de reguliere bedrijfsvoering. De kern van de verslechtering bestaat uit de aanpassingen van de tarieven in de zorg, het actualiseren van de functiewaarderingen binnen de gemeentelijke organisatie en de bijstellingen van het BUIG budget. Daarnaast is er incidentele tegenvaller in verband met het verkeerd ramen van de afvalstoffenheffing in de begroting 2024. Gelukkig ziet het college op enkele onderdelen mogelijke meevallers, die echter nu nog te onzeker zijn om mee te nemen in deze rapportage. In de Tweede Bestuursrapportage komen we hierop terug.

Vanzelfsprekend is het college voornemens om deze negatieve ontwikkeling in de komende maanden te keren en blijft het de ambitie om dit jaar op tenminste nul uit te komen. Een gedetailleerde toelichting per programmaniveau is opgenomen in deze rapportage.

1. Inleiding en samenvatting

Algemeen

Hierbij bieden wij u de Eerste bestuursrapportage 2024 aan. Met deze rapportage geven wij inzicht in de beleidsmatige afwijkingen op de begroting en een prognose van het te verwachte financiële resultaat in de jaarrekening 2024 op basis van de stand van zaken per medio mei 2024.

In de programmabegroting 2024 hebben wij binnen de programma's doelstellingen geformuleerd. In deze bestuursrapportage vermelden we beknopt de voortgang en, indien van toepassing, de beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen. Daarnaast vermelden we ook de financiële afwijkingen per thema.

Met deze invulling zetten we weer een stap in het groeipad om de P&C documenten beter aan te laten sluiten bij de behoefte. Qua eenduidigheid en scherpheid hebben wij hier nog stappen in te zetten, ook om te zorgen voor een meer consistente toepassing over de programma's heen.

Leeswijzer

Deze bestuursrapportage volgt op de programmaopzet van de programmabegroting 2024. Een programma begint met de visie, die u ook in de programmabegroting terug leest. Per programma zijn de beleidsthema's opgenomen waaronder de doelen zijn opgenomen.

Per thema leest u een beknopte toelichting op de huidige stand van zaken en zijn nieuwe beleidsontwikkelingen opgenomen.

De voortgang op doelstellingen wordt gerapporteerd aan de hand van een zogenaamde stoplichtenrapportage. Enkel indien het bereiken van de een doelstelling afwijkt van de planning op tijd of kwaliteit wordt de afwijking toegelicht. Indien het bereiken van de doelstelling op planning ligt, is er geen toelichting opgenomen ("-"). Tot slot is per doel opgenomen of er ontwikkelingen zijn in de risico's, waarmee bij het bereiken van dit doel rekening gehouden moet worden.

Verwachte ontwikkeling resultaat 2024

Het verwachte jaarresultaat 2024 is ten opzichte van de Programmabegroting 2024 per saldo verslechterd met € 3,8 miljoen. Hierdoor verandert het begrotingssaldo van € 1.237k voordelig naar € 2.593k negatief. Het resultaat is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

Verwachte ontwikkeling resultaat 2024	Bedrag
Primitieve Begroting 2024	1.174
Aangenomen amendement	63
Vastgestelde Primitieve Begroting 2024	1.237
Afwijkingen op primaire begroting 2024	-2.717
Autonome ontwikkelingen	-1.113
Verwacht resultaat stand 1e Bestuursrapportage	-2.593

Verwachte ontwikkeling resultaat 2024 per programma	Bedrag
Primitieve Begroting 2024	1.174
Aangenomen amendement	63
Vastgestelde Primitieve Begroting 2024	1.237
Programma 1 Samenleving	-2.666
Programma 2 Leefomgeving	-883
Programma 3 Bestuur & Organisatie	-281
Verwacht resultaat stand 1e Bestuursrapportage	-2.593

Korte toelichting grootste afwijkingen

Het totaal aan bijstellingen bedraagt per saldo afgerond € 3,8 miljoen nadelig. Hieronder vindt u een opsomming van de grootste posten (>250k). Een nadere toelichting van de afwijkingen is bij de programma's opgenomen.

Tabel Toelichting grootste afwijkingen

Post	Bedrag	I/S	Thema
Programma 1 Samenleving			
BUIG budget	-359	S	Financiële bestaanszekerheid
BUIG effecten	-852	S	Financiële bestaanszekerheid
Aanpassing tarieven (maatwerkdienstverl. 18+)	-750	S	Sociale basis
Aanpassing tarieven (maatwerkdienstverl. 18-)	-805	S	Sociale basis
Overige aanpassingen	100	I	
Totaal programma 1 Samenleving	-2.666		
Waarvan structureel:		-2.766	
Programma 2 Leefomgeving			
Correctie tarieven afvalstoffenheffing	-750	I	Inrichting en beheer openbare ruimte
Overige aanpassingen	-133	I en S	
Totaal programma 2 Leefomgeving	-883		
Waarvan structureel:		50	
Programma 3 Bestuur & Organisatie			
Algemene Uitkering Septembercirculaire	1.443	I	Dienstverleningsagenda
Algemene Uitkering Decembercirculaire	-470	I	Dienstverleningsagenda
Functiewaarderingssysteem HR21	-1.014	I	Dienstverleningsagenda
Overige aanpassingen	-240	I en S	
Totaal programma 3 Bestuur & Organisatie	-281		
Waarvan structureel:		60	
Totaal	-3.830		
Waarvan structureel:		-2.656	

Programmaplan

Post (bedragen x € 1.000)	Prim. begr.	Begr. wijz. in 1BR	Techn. wijz.	Gew. begr. na 1BR
	2024	2024	2024	2024
1. Samenleving	-66.342	-2.827	-715	-69.884
2. Leefomgeving	-13.744	-883	-748	-15.376
3. Bestuur & organisatie	81.914	-281	808	82.441
Saldo van baten en lasten	1.828	-3.991	-656	-2.819
Saldo van toevoegingen en onttrekkingen reserves	-591	161	656	226
Resultaat	1.237	-3.830	0	-2.593

Toelichting kolommen

In de eerste kolom (prim. begr.) zijn de bedragen opgenomen zoals ze in de programmabegroting 2024 door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

In de tweede kolom zijn de wijzigingen uit deze 1ste Bestuursrapportage opgenomen.

De derde kolom betreft puur financieel-technische verschuivingen die saldo-neutraal zijn. Deze worden in de 1ste Bestuursrapportage in de bijlage toegelicht.

De vierde kolom bevat de cijfers na de 1ste Bestuursrapportage.

2 Programma's

1. Samenleving

Wat is de visie van Samenleving?

Het is belangrijk dat onze inwoners gezond, gelukkig en veilig in onze gemeente kunnen opgroeien, ouder worden, werken en wonen. We willen een samenleving waar mensen naar elkaar omkijken en in hun bestaanszekerheid kunnen voorzien. We sluiten aan bij de eigen mogelijkheden van onze inwoners en de netwerken die zij hebben. We zetten in op de sociale basis en versterken en stimuleren deze basis zodat iedereen actief mee kan doen. Daar waar nodig zetten we passende zorg en ondersteuning in.

We focussen ons in het bijzonder op de volgende hoofdthema's voor onze inwoners:

- het vergroten van de financiële bestaanszekerheid
- het stimuleren en versterken van de sociale basis (sociale bestaanszekerheid), en
- het mogelijk maken van een vitaal en gezond leven

Deze hoofdthema's omvatten meerdere beleidsgebieden en dienstverlening. We werken actief samen met veel organisaties (informeel en professioneel) binnen en buiten onze gemeente. We geloven hierbij in de kracht van ons verenigingsleven.

Uitgangspunt bij de uitwerking van de hoofdthema's is dat onze inwoners de zorg en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Informeel waar het kan en formeel waar het nodig is. We ontwikkelen de inzet van informele netwerken en professionals zodat deze goed op elkaar aansluiten. De zorg en ondersteuning die nodig is (formeel en informeel), is laagdrempelig, goed toegankelijk en dichtbij huis. Kansengelijkheid en bestaanszekerheid (financieel en sociaal) staan hierbij centraal. Hierbij hebben we speciale aandacht voor de preventie en zoeken samen met organisaties naar de mogelijkheden om dichterbij zorg en ondersteuning aan te bieden.

Thema Financiële bestaanszekerheid

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Rhedense inwoners zijn financieel zelfredzaam.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	
Voortgang	Gering buiten planning		
Zie toelichting financieel. We verwachten een overschrijding op bijzondere bijstand en een bijstelling naar beneden van het BUIG-budget vanuit het Rijk			
Rhedense inwoners maken optimaal gebruik van de ondersteuningsmogelijkheden.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	
Voortgang	Conform planning		
Inwoners in Rheden kunnen lezen, schrijven, rekenen en zijn digitaal vaardig.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang	Gering buiten planning		
De digitale vaardigheid en de laaggeletterdheid bij onze inwoners is nog niet op het niveau zoals wij dat ambieren.			

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
6.3 Inkomensregelingen	21.532	580	196	22.308
6.4 Begeleide participatie	10.797	0	113	10.910
Subtotaal	32.329	580	309	33.218
Baten				
6.3 Inkomensregelingen	16.437	-631	0	15.806
6.4 Begeleide participatie	858	0	0	858
Subtotaal	17.295	-631	0	16.664
Saldo van baten en lasten	-15.034	-1.211	-309	-16.554

Toelichting op de mutaties van taakveld 6.3 Inkomensregelingen

- Door het Rijk is begin mei 2024 het 'Nader voorlopig BUIG-budget 2024' inclusief correctie o.b.v. CBS-data vastgesteld. Voor Rheden betekent dit een bijstelling naar beneden van € 359 k ten opzichte van het bij het opstellen van de Begroting 2024 ingeschatte bedrag. In het najaar wordt het "Definitieve BUIG-budget 2024" door het Rijk vastgesteld.
- Op basis is de interne rapportage P-wet tot en met maart 2024 : We komen naar verwachting met betrekking tot de BUIG uit op een tekort van € 852 k. Dit komt voornamelijk door de lagere uitstroom van inwoners uit de algemene bijstand (effect : hogere lasten € 580 k) en een correctie van het begrote bedrag inkomsten vanuit BBZ starters en gevestigden (verhaal, aflossing, leningen i.v.m. omzetting) (effect : lagere baten € 272 k).
- De gemeente Rheden draagt zorg voor het opvangen van Oekraïense ontheemden. Zij vallen onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne en zij hebben recht op fatsoenlijk onderdak, levensonderhoud en medische zorg. Momenteel heeft de gemeente 313 operationele opvangplekken. De kosten die de gemeente maakt worden vergoed op basis van verschillende Rijksregelingen. Ondanks dat deze regelingen ten opzichte van 2023 versoerd zijn, is de verwachting dat de lasten ruimschoots gedekt zullen worden. Door de onzekerheid of de vergoedingen in 2024 gelijk zullen blijven, is voor deze bestuursrapportage nog geen resultaat opgenomen. In de tweede bestuursrapportage zal op basis van de daadwerkelijke realisatie en de verwachte landelijke ontwikkelingen het voorlopige resultaat over 2024 gecommuniceerd worden.

Thema Vitaal en gezond

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Inwoners van de gemeente Rheden wonen in een leefomgeving die gezond is en stimuleert tot gezonde keuzes.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang	Conform planning		

Inwoners van de gemeente Rheden zijn vaardig om gezonde keuzes te maken.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang	Conform planning		
Jeugdigen groeien kansrijk op, ongeacht generatie-problematiek (armoede, werk, leefstijl, welzijn, inkomen en onderwijs).			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang	Conform planning		

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	479	0	17	496
5.2 Sportaccommodaties	4.373	0	85	4.458
7.1 Volksgezondheid	3.005	-100	2	2.906
Subtotaal	7.857	-100	103	7.860
Baten				
5.1 Sportbeleid en activering	10	0	0	10
5.2 Sportaccommodaties	1.412	0	0	1.412
7.1 Volksgezondheid	999	0	0	999
Subtotaal	2.421	0	0	2.421
Saldo van baten en lasten	-5.436	100	-103	-5.439

Toelichting op de mutaties van taakveld 7.1 Volksgezondheid

- Resultaat VGGM Jaarverslag 2023 : VGGM heeft €1,7 miljoen van de gemeentelijke bijdragen en lokaal aanbod niet besteed. Dit resultaat staat ter beschikking van de gemeenten. De bijdrage van gemeente Rheden bedraagt ca 5,9%, op basis waarvan een teruggave van € 100 k kan worden verwacht.

Thema Sociale basis

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Inwoners wonen op een prettige manier langer zelfstandig.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	
Voortgang	Conform planning		
In de gemeente Rheden is sprake van een sterke en brede sociale basis.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	

Voortgang	Conform planning	
Dorpen en wijken in de gemeente Rheden zijn samenredzaam.		
Verantwoordelijk portefeuillehouder	Gea Hofstede	
Voortgang	Conform planning	
Inwoners maken gebruik van hulp en ondersteuning vanuit de algemene en voorliggende voorzieningen. Maatwerk is beschikbaar voor wie dit nodig heeft.		
Verantwoordelijk portefeuillehouder	Gea Hofstede	
Voortgang	Buiten planning	
We verwachten een stijging in de kosten Wmo begeleiding en Huishoudelijke hulp. Ook heeft het tarievenonderzoek van ambulante Wmo en jeugdzorg en de aanbesteding Verblijf jeugd een nadelig effect op onze begroting.		

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
4.2 Onderwijshuisvesting	3.046	0	0	3.046
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.855	0	32	2.887
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	697	161	-4	854
5.6 Media	887	0	0	887
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	3.882	0	251	4.134
6.2 Wijkteams	583	0	5	588
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.846	0	17	2.863
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	16.114	750	-18	16.846
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	17.243	725	21	17.989
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	933	80	0	1.013
Subtotaal	49.087	1.716	303	51.106
Baten				
4.2 Onderwijshuisvesting	507	0	0	507
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	940	0	0	940
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	0	0	0	0
5.6 Media	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	252	0	0	252
6.2 Wijkteams	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	554	0	0	554
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	940	0	0	940
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	22	0	0	22

6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Subtotaal	3.215	0	0	3.215
Saldo van baten en lasten	-45.872	-1.716	-303	-47.892

Toelichting op de mutaties van taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.

- Uitvoering amendement "Additionele subsidie voor een goede levensvatbare bibliotheek, een middel ter vermindering laag geletterdheid" (Raadsvergadering 7 november 2023). In dit amendement heeft de raad eenmalig € 161 k ter dekking laten vrijvallen in de algemene middelen, die ingezet zou moeten worden voor de versterking van de financiële positie van De Zoomerij. Door dit bedrag nu toe te voegen aan de begroting 2024 kan eenmalig een extra subsidie worden verleend. Er is geen objectieve basis of wettelijke verplichting voor deze eenmalige extra subsidie.

Toelichting op de mutaties van taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

- Aanpassing tarieven gebaseerd op het tarievenonderzoek dat is uitgevoerd voor de ambulante Wmo en Jeugdzorg en voor Verblijf jeugd en overige verwachte effecten hiervan voor onze begroting.

Zoals wij u eerder hebben laten weten, zullen de nieuwe tarieven onvermijdelijk gaan leiden tot hogere uitgaven voor deze zorgvormen.

Voor 2024 is in de raadsinformatiebrief ('Update: tariefstijgingen en proces tarievenonderzoek jeugdhulp en Wmo') van februari 2024 een globale, voorlopige inschatting gemaakt van de extra lasten van deze opgelegde tariefaanpassingen en die kwam uit op € 3,0 mln. Conform het besluit van het bestuur over het niet opnemen van de zogenaamde PNIL-toeslag in de tarieven en een ingangsdatum van 1 april 2024 is de inschatting bijgesteld voor 2024 tot afgerond € 1,6 miljoen. Voor de meerjareninschatting (vanaf 2025) houden we rekening met een volledig jaar voor Verblijf jeugd en loopt ook het bedrag voor Jeugdbescherming- en – reclassering op. De opbouw van de aanpassingen is in onderstaand overzicht weergegeven:

Inzicht verloop beschikbaar budget (bedragen x € 1.000):	Structureel/ Incidenteel	2024	2025	2026	2027
Wmo - Ambulant	Structureel	750	1.000	1.000	1.000
Jeugd - Ambulant	Structureel	350	470	470	470
Jeugd – Verblijf	Structureel	165	330	330	330
Jeugd – Lokaal	Structureel	210	280	280	280
Jeugd - Jeugdbescherming en - reclassering	Structureel	80	110	110	110
Saldo		1.555	2.190	2.190	2.190

Voor wat betreft Ambulant Wmo en jeugd is uitgegaan van invoering van de nieuwe tarieven per 1 april 2024 en is in de berekening uitgegaan van prijsverhogingen afgezet op basis van de zorg-omzet per zorgproduct 2023.

Met betrekking tot Verblijf jeugd is er uitgegaan van invoering van de nieuwe tarieven per 1 juli 2024 en is in de berekening uitgegaan van een overall prijsverhoging afgezet op basis van de zorg-omzet Verblijf 2023.

Voor wat betreft de lokale maatwerkdiensten jeugdhulp is uitgegaan van een invoering van de nieuwe tarieven per 1 april 2024 en is in de berekening uitgegaan van een overall prijsverhoging afgezet op basis van de zorg-omzet lokale maatwerkdiensten jeugdhulp 2023.

We voorzien vooralsnog geen substantiële aanvullende bijdragen vanuit het Rijk. Dit zorgt ervoor dat er extra druk komt te staan op het proces om voor de komende jaren tot een passende en sluitende begroting te komen. Dit nemen we mee in de besprekingen met uw raad over de solide kadernota 2025.

Impact op maatwerkdienstverlening 18+ (deel Wmo) op TV 6.71 is in totaal € 750 k extra lasten.

Toelichting op de mutaties van taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

- Aanpassing tarieven gebaseerd op het tarievenonderzoek dat is uitgevoerd voor de ambulante Wmo en Jeugdzorg en voor Verblijf jeugd en overige verwachte effecten hiervan voor onze begroting. Zie toelichting hierboven bij taakveld 6.71. Impact op Jeugdzorg (TV 6.72) is in totaal € 725 k extra lasten.

Toelichting op de mutaties van taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

- Aanpassing tarieven gebaseerd op het tarievenonderzoek dat is uitgevoerd voor de ambulante Wmo en Jeugdzorg en voor Verblijf jeugd en overige verwachte effecten hiervan voor onze begroting. Zie toelichting hierboven bij taakveld 6.71. Impact op Jeugdzorg (TV 6.82) in totaal € 80 k extra lasten.

Wat gaat het kosten?

Toelichting financiële afwijkingen

Samenleving				
Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten	89.273	2.196	715	92.184
Baten	22.931	-631	0	22.300
Saldo van baten en lasten	-66.342	-2.827	-715	-69.884
Reserves				
Toevoeging	425	0	0	425
Onttrekking	161	161	230	552
Resultaat	-66.605	-2.666	-485	-69.757

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.10 Mutatie reserves

- Uitvoering amendement "Additionele subsidie voor een goede levensvatbare bibliotheek, een middel ter vermindering laag geletterdheid" (Raadsvergadering 7 november 2023). Volgens dit amendement dient vanuit de Algemene Reserve een bedrag van € 161 k beschikbaar te worden gesteld voor het verstevigen van de financiële positie van De Zoomerij.

2. Leefomgeving

Wat is de visie van Leefomgeving?

Wat is onze visie?

Wij werken aan een duurzame en kwalitatieve woon-, werk- en leefomgeving in onze zeven dorpen en ons buitengebied. Samen met inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties bepalen we wat de voorwaarden zijn voor een gezonde, aantrekkelijke, klimaatbestendige en veilige omgeving waar iedereen zich thuis voelt. We koesteren daarbij onze identiteit die in belangrijke mate bepaald wordt door onze historische, landschappelijke en natuurlijke karakteristieken van de dorpen en het buitengebied.

De komende jaren werken we aan maatschappelijke opgaven die veel invloed hebben op onze leefomgeving. Meer dan voorheen gaat het om ontwikkelingen die op grotere schaal impact hebben. Soms ook op onze manier van leven. Denk hierbij aan de verandering van ons gebruik van fossiele brandstof naar een duurzame energie- en warmtevoorziening. Maar ook de grote behoefte aan passende woningen willen we binnen onze dorpen een goede plek geven. We zetten in op verduurzaming van mobiliteit en het vergroten van verkeersveiligheid. Dit vraagt om een samenhangende aanpak. Het betekent ook dat we duidelijke keuzes moeten maken. Met de nieuwe omgevingswet en de bijbehorende omgevingsvisie willen we dit in de praktijk vorm geven. We werken aan een nieuwe omgevingsvisie met duidelijke en richtinggevende keuzes, die vervolgens worden vertaald in het omgevingsplan en in omgevingsprogramma's.

Vernieuwing omgevingsbeleid

Het belangrijkste kader voor het realiseren van onze ruimtelijke projecten is de Omgevingswet. Deze treed nu definitief op 1 januari 2024 in werking. In Rheden grijpen we dit ook aan voor een vernieuwing in ons omgevingsbeleid. Sneller integraler, begrijpelijker, minder complex en met meer ruimte voor maatwerk. Het verbinden van ruimtelijke ontwikkelingen met maatschappelijke wensen en effecten staat centraal. Het doel van de Omgevingswet is daarnaast een vereenvoudiging van de regels en wetten op het gebied van alle omgevingsaspecten (lucht, geluid, RO, natuur, verkeer, klimaat, etc.). De invoering van de Omgevingswet betekent een zeer stevige inspanning voor onze organisatie en vraagt een andere rol van ambtenaren, college en de gemeenteraad.

We zijn inmiddels gestart met het Omgevingsvisietraject waarin we tot samenhangende beleidsvorming over de verschillende thema's heen willen komen. Ook willen de Omgevingsvisie gebruiken om tot duidelijke keuzes en prioritering te komen. Wij geven daarbij voorrang aan initiatieven die bijdragen aan de meest urgente maatschappelijke opgaven (bijvoorbeeld woningbouw, energie- en warmtetransitie, klimaatadaptie). Bovendien geven we uitvoering aan lopende plannen, gemaakte afspraken en genomen besluiten. Grote gebiedsontwikkelingen voor het komende decennium zijn het woningbouwproject IJsseldistrict, Masterplan Welkom Veluwezoom en de pilot wijkaanpak Stenfert. Daarnaast zien wij kansen om op het bedrijventerrein Haveland op termijn te transformeren naar een aantrekkelijk woon- en werkgebied.

Levendige dorpen met een passende woning en werkgelegenheid

Wij streven naar wijken waar men zich thuisvoelt en waar het veilig is. Waar we bewust omgaan met energie en wonen in duurzame, circulair gebouwde woningen en natuurinclusieve en klimaatbestendige wijken. Waar het woningtekort is afgenomen en er voldoende kansen zijn voor jongeren, gezinnen en ouderen om een passende woning te vinden, ook als zij zorg nodig hebben.

We streven naar een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers. Wij werken continu aan een goed woon- en vestigingsklimaat met aantrekkelijke werklocaties, zoals winkelgebieden en bedrijventerreinen. We zetten ons in op de banen die er zijn en bieden inwoners, die mee kunnen doen, de mogelijkheid te werken. Dit kan niet zonder samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. De ambitie hierbij is de lokale economie duurzamer te maken. Samen met ondernemers zetten wij stappen om de bedrijfsactiviteiten duurzamer te maken en dat betekent dat we steeds meer rekening moeten houden met maatschappelijke en milieuaspecten. De gemeente Rheden draagt bij aan de landelijke ambitie om in 2050 een circulaire economie te hebben. In de gemeente Rheden krijgen ondernemers de ruimte om optimaal te kunnen ondernemen, maar dit dient wel te gebeuren vanuit de brede welvaart principes.

Duurzame en leefbare wijken en dorpen

Wij zijn in 2040 een CO2 neutrale gemeente. Wij werken aan een versnelling van de opgave met bijbehorende intensivering van onze inzet. Samen met onze inwoners werken we dit de komende jaren uit naar aanleiding van de uitkomsten van het burgerberaad. We willen de komende vier jaar in vier wijken concreet aan de slag met de warmtetransitie. Uiteraard nemen wij deze ambities mee bij nieuwe (woningbouw) ontwikkelingen.

De bestaande openbare ruimte wordt klimaatadaptief en waterrobuust ingericht, door onder andere meer vergroening en minder verharding. We creëren hierdoor een toekomstbestendige leefomgeving waarin inwoners comfortabel en gezond wonen, waarin we een vitale bodem hebben en waar inwoners op loopafstand verkoeling kunnen vinden tijdens warme perioden. Dit draagt tevens bij aan een versterking van de biodiversiteit en het vergoeden van de openbare ruimte. Kwaliteit van de openbare ruimte is voor ons veel meer dan een mooie inrichting en een verzorgd onderhoud. De openbare ruimte draagt ook bij aan ontmoeting, beweging door sport en spel en een plezierige en veilige leefomgeving.

Rijk en verbonden landschap

Biodiversiteit is een paraplueterm voor alle verschillende soorten die we op aarde hebben. Een goede biodiversiteit hebben we hard nodig. Dit houdt de leefomgeving gezond.

We voelen de grote verantwoordelijkheid om goed te zorgen voor onze inheemse flora en fauna. We willen een natuurinclusieve samenleving creëren door het aanbod aan leefgebieden te behouden en vergroten. Het behouden, herstellen en versterken van ons unieke landschap en biodiversiteit vraagt voortdurende inzet van vele partijen. Het teveel aan stikstofneerslag is schadelijk voor onze natuur en de biodiversiteit. Verdroogde natuur is vaak nog gevoeliger voor stikstof. De natuurwaarden van de Veluwe, maar ook onze bermen, landschapselementen staan daardoor onder druk. Het Rijk en de provincies zijn verantwoordelijk voor het stikstofvraagstuk. De problematiek is ingrijpend en complex en er zijn veel belangen mee gemoeid. Wij ondersteunen de verandering in de landbouw naar natuur-inclusief boeren. We willen als gemeente goed aanhaken op het stikstofvraagstuk en andere herstelprogramma's voor de natuur (o.a. gezonde bossen, heide, bodem).

Een goede dienstverlening richting ondernemers is een belangrijke voorwaarde om het welzijn van onze inwoners te vergroten. De kernkwaliteiten van de gemeente, prachtige ligging in het groen en aan het water, maken dat op het gebied van recreatie & toerisme en hoogwaardige zorg nog kansen liggen. We stimuleren duurzame recreatie en toerisme met specifieke aandacht.

Thema Energie- en warmtetransitie

Toelichting op stand van zaken

De afgelopen periode hebben we flinke stappen gezet op het gebied van de energietransitie. Zo is ons toegewijde team EnergieTransitie steeds meer compleet en zijn er rijksmiddelen toegekend voor de uitvoering van ons plan. Ook gaat het WUP Dieren West-project de consultatiefase in. Daarnaast is zonnepark De Bocht met succes geopend.

We richten ons de komende maanden vooral op activering en bewustwording. We zijn gestart met de uitrol van nieuwe subsidies voor isolatie en besparen. De vraag naar energiecoaches groeit en we zien dat de regelingen voor energiearmoede goed worden gebruikt. Er is nog wel ruimte voor verdere toepassing van deze regelingen en daarom zullen we extra communiceren om dit onder de aandacht te brengen.

Nieuwe beleidontwikkelingen

Er wordt momenteel landelijk ingezet op het versnellen van de energietransitie en het inzetten van meer middelen hiervoor. Echter, er zijn ook knelpunten die zich voordoen, zoals problemen met het stroomnetwerk en de regelgeving. Op dit moment is nog onduidelijk wat de directe gevolgen zullen zijn voor de uitvoering in de gemeente, maar het is wel helder dat er sprake is van een toenemend takenpakket in de komende jaren. Het vinden en behouden van bekwaam personeel zal een grote uitdaging blijven.

Afwijkingen op bestuurlijke doelen

De bebouwde omgeving in Rheden is in 2040 aardgasvrij.

Verantwoordelijk portefeuillehouder	Paul Hofman
Voortgang	Gering buiten planning

Op dit moment hebben we een capaciteitstekort op dit thema. Vanwege de maatregelen voor de financiële beheersing vindt op dit moment geen ziektevervanging plaats en kijken we kritisch naar het openstellen van functies. De vacature voor een wijknetwerker hebben wij bijvoorbeeld niet opengesteld. We zetten daarom de voortgang op oranje. Het uiteindelijke doel ligt nog op 2040, maar voor de acties dit jaar heeft dit wel consequenties. Uitbreiding van de wijkaanpak naar andere wijken starten wij op dit moment niet op. We zijn op dit moment actief in Dieren-West en Stenfert.

In 2040 is Rheden een CO2-neutrale gemeente.

Verantwoordelijk portefeuillehouder	Paul Hofman
Voortgang	Conform planning

Inwoners en bedrijven zijn zicht bewust van- en dragen bij aan de klimaatopgave.

Verantwoordelijk portefeuillehouder	Paul Hofman
Voortgang	Gering buiten planning

Het betrekken van inwoners en ondernemers moet beter en meer structureel

Toelichting op de ontwikkeling van de risico's

Draagvlak en draagkracht zijn cruciaal voor het welslagen van de energietransitie

In 2040 wekken wij alle energie die wij gebruiken duurzaam op.

Verantwoordelijk portefeuillehouder	Paul Hofman
Voortgang	Conform planning

Toelichting financiële afwijkingen

Niet van toepassing.

Thema Vernieuwing omgevingsbeleid

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
In 2024 werken we met de Omgevingswet.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang		Conform planning	
In 2025 hebben wij een Omgevingsvisie.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang		Conform planning	
Wij versnellen gewenste ruimtelijke ontwikkelingen door prioritering.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang		Conform planning	
Wij maken een gebiedsvisie voor het Soerens Beekdal.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang		Conform planning	

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
8.1 Ruimtelijke ordening	2.348	183	80	2.612
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	33	0	2	35
Subtotaal	2.381	183	82	2.647
Baten				
8.1 Ruimtelijke ordening	10	0	0	10
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	129	0	0	129
Subtotaal	139	0	0	139
Saldo van baten en lasten	-2.242	-183	-82	-2.508

Toelichting op de mutaties van taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

- Voor de implementatie van de Omgevingswet ontvangen we rijksbijdragen. In de Programmabegroting 2024 is het te besteden budget voor 2024 per abuis met € 183 k verlaagd en dit wordt in deze 1e berap gecorrigeerd.

Thema Volkshuisvesting

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Terugdringen woningtekort.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	
Voortgang		Conform planning	
Betaalbare, levensloopgeschikte en circulaire woningen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	
Voortgang		Conform planning	
Veerkrachtige, duurzame wijken en dorpen zonder tweedeling.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	
Voortgang		Conform planning	

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
8.3 Wonen en bouwen	2.715	0	108	2.822
Subtotaal	2.715	0	108	2.822
Baten				
8.3 Wonen en bouwen	507	0	0	507
Subtotaal	507	0	0	507
Saldo van baten en lasten	-2.208	0	-108	-2.315

Niet van toepassing.

Thema Economische ontwikkeling

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Het aantrekkelijk houden van het vestigingsklimaat voor ondernemers door ruimte te bieden om mee te bewegen met nieuwe ontwikkelingen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang		Conform planning	
We stimuleren de verduurzaming van bedrijven.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang		Conform planning	
Wij streven naar een positieve werkgelegenheidsontwikkeling.			

Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang	Conform planning		
Stijging van het aantal overnachtingen in de gemeente Rheden.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang	Conform planning		

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	445	0	10	456
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	9	0	0	9
3.4 Economische promotie	404	0	3	407
Subtotaal	859	0	14	872
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	101	0	0	101
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	9	0	0	9
3.4 Economische promotie	483	50	0	533
Subtotaal	593	50	0	643
Saldo van baten en lasten	-265	50	-14	-230

Toelichting op de mutaties van taakveld 3.4 Economische promotie

- Forensenbelasting (18k); De werkelijke inkomsten uit Forensenbelasting zijn al een aantal jaren fors hoger.
- Toeristenbelasting (31k); De werkelijke inkomsten toeristenbelasting zijn fors hoger dan begroot, stijging komt met name door het gestegen aantal overnachtingen.

Thema Circulaire economie

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Gemeente Rheden geeft het goede voorbeeld op het gebied van circulair inkopen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		
Ondernemers zijn zich bewust van de kansen op het gebied van circulaire economie.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang	Conform planning		

We streven naar een maximaal scheidingspercentage.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang			Conform planning

Toelichting financiële afwijkingen

Niet van toepassing.

Thema Biodiversiteit, erfgoed en landschap

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
We werken aan het behouden en verbeteren van de biodiversiteit in de gemeente Rheden.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		
Het beheer van het Rozendaalse Veld is gericht op bescherming en versterking van de natuurwaarde.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		
Het beschermen, versterken en verbinden van het Rhedens landschap.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang	Gering buiten planning		
Op dit moment hebben we een capaciteitstekort op dit thema. Vanwege de maatregelen voor de financiële beheersing hebben wij de vacature voor de beleidsregisseur landschap niet opengesteld. We zetten daarom de voortgang op oranje. Op dit moment starten we bijvoorbeeld niet met een programma landschap.			
Het erfgoed is in goede staat.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		
We zetten erfgoed in voor het behalen van gemeentebrede doelen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		
We ontsluiten erfgoed informatie voor iedereen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
5.5 Cultureel erfgoed	245	0	0	245
Subtotaal	245	0	0	245
Baten				
5.5 Cultureel erfgoed	45	0	0	45
Subtotaal	45	0	0	45
Saldo van baten en lasten	-199	0	0	-199

Niet van toepassing.

Thema Inrichting en beheer openbare ruimte

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
De openbare ruimte is duurzaam, heel en veilig ingericht, waarin de verschillende thema's zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit worden verwerkt.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Gering buiten planning		
Projecten lopen vertraging op vanwege netcongestie en stikstofvraagstukken. Daarbij hebben we op dit moment hebben we een capaciteitstekort op dit thema. Vanwege de maatregelen voor de financiële beheersing vindt op dit moment geen ziektevervanging plaats. Dit betekent bijvoorbeeld vertraging bij de verdere uitwerking Landelijke Adaptatie Strategie en de advisering met betrekking tot klimaatadaptatie in civiele projecten. Een vacature voor projectleider civiel staat op dit moment on hold.			
In het beheer en inrichting van de openbare ruimte geven we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of inwoners met inkomensondersteuning de mogelijkheid om werkervaring op te doen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		
Wateroverlast, hitte en droogte(stress) in de fysieke leefomgeving wordt beperkt en voorkomen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		
Kinderen en jongeren in de gemeente Rheden spelen volop buiten. Daarvoor zijn er voldoende, uitdagende en gevarieerde speelplekken in de openbare ruimte.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		
Bewoners participeren in onze (her)inrichtingsprojecten en beheer van de openbare ruimte.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		

De gemeente Rheden streeft met haar openbare verlichting veiligheid voor haar inwoners na. Op het gebied van duurzaamheid wil zij verder stappen zetten, door te investeren in energiebesparende LED-armaturen met dimmodules.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		
De openbare ruimte is duurzame, schone, hele en veilige onderhouden.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		
De functionaliteit van de riolering en daarmee de volksgezondheid is geborgd in het kader van goed, toekomstbestendig stedelijk waterbeheer.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	857	0	112	969
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.687	0	132	3.819
7.2 Riolering	3.848	0	189	4.037
7.3 Afval	4.608	0	11	4.619
7.4 Milieubeheer	3.161	0	130	3.290
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	624	0	20	643
Subtotaal	16.785	0	594	17.379
Baten				
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	442	0	0	442
5.7 Openbaar groen en recreatie	225	0	0	225
7.2 Riolering	5.676	0	140	5.816
7.3 Afval	5.606	-750	0	4.856
7.4 Milieubeheer	1.315	0	0	1.315
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	806	0	0	806
Subtotaal	14.070	-750	140	13.460
Saldo van baten en lasten	-2.715	-750	-454	-3.918

Toelichting op de mutaties van taakveld 7.3 Afval

- Afvalstoffenheffing (€ -750 k); Betreft correctie van de te hoge tarieven afvalstoffenheffing in de 'Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2024'. Per abuis zijn daarin de basistarieven dubbel meegenomen. Zie toelichting in raadsinformatiebrief van 20022024.

Thema Mobiliteit en infra

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
We bouwen aan een verkeersveilige, bereikbare en op een duurzame mobiliteit ingerichte woon-, werk- en leefomgeving.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	
Voortgang			Conform planning
We dragen bij aan de mobiliteitstransitie.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	
Voortgang			Conform planning

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	6.337	0	90	6.427
2.2 Parkeren	77	0	1	78
2.5 Openbaar vervoer	125	0	0	125
Subtotaal	6.539	0	91	6.630
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	302	0	0	302
2.2 Parkeren	25	0	0	25
2.5 Openbaar vervoer	97	0	0	97
Subtotaal	425	0	0	425
Saldo van baten en lasten	-6.115	0	-91	-6.205

Niet van toepassing.

Wat gaat het kosten?

Toelichting financiële afwijkingen

Leefomgeving				
Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten	29.524	183	888	30.595
Baten	15.780	-700	140	15.219
Saldo van baten en lasten	-13.744	-883	-748	-15.376
Reserves				
Toevoeging	810	0	0	810
Onttrekking	985	0	0	985
Resultaat	-13.569	-883	-748	-15.200

Niet van toepassing.

3. Bestuur & organisatie

Wat is de visie van Bestuur en organisatie?

Dienstverleningsagenda

Een goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en instellingen vinden wij belangrijk. Daarvoor is een goed werkende gemeentelijke organisatie nodig. Slagvaardigheid in het realiseren van onze ambities is daarbij essentieel. Op een aantal onderdelen verbeteren wij de digitale dienstverlening.

Kansengelijkheid en inclusie

Wij willen een samenleving die uitgaat van gelijkwaardigheid, diversiteit en inclusie. Wij ambiëren gelijke kansen voor iedereen. Onderdrukking, uitbuiting en uitsluiting worden door ons met kracht bestreden. De gemeente Rheden is daarom ook een regenbooggemeente.

Inwonersparticipatie

Eind 2022 is met een groot aantal inwoners in diverse werkgroepen samen met de gemeente het Burgerakkoord Rheden CO²-neutraal gesloten. De raad heeft aangegeven dat het burgerakkoord zoveel mogelijk wordt geïmplementeerd. Vervolgens een duurzaamheidsagenda gemaakt, waarin de maatregelen verder zijn uitgewerkt. In 2024 zal de duurzaamheidsagenda verder worden uitgerold. Er zijn extra middelen nodig voor het proces en extra middelen voor de concrete maatregelen.

Regionale samenwerking en internationale betrekkingen

De coalitiepartijen hechten veel waarde aan de gemeentelijke onafhankelijkheid en zelfstandigheid. Voor een aantal maatschappelijke vraagstukken is regionale samenwerking gewenst of noodzakelijk en soms verplicht. De regionale samenwerkingen waarin wij participeren hebben een duidelijke toegevoegde waarde en vergroten onze effectiviteit en efficiency. In deze samenwerkingen hebben wij een actieve opstelling en inbreng. Daarbij hebben wij oog voor de democratische legitimatie. Wij intensiveren daarom de lokale en regionale samenwerking. Daarbij hechten wij veel waarde aan lokale samenwerkingen met ondernemers en het onderwijs. Met betrekking tot internationale samenwerking continueren we de samenwerking met Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) International op basis van participatie in hun programma's en projecten.

Vastgoedportefeuille

Wij willen meer duurzame voorzieningen op maat voor toekomstbestendige dorpen. Daarbij geven wij aandacht aan circulair aanbesteden. Door middel van ons vastgoedbeleid willen wij de sociale verbindingen van de dorpen in Rheden behouden en, waar mogelijk, versterken. Op deze wijze behouden wij levendige dorpen met een duidelijk eigen karakter en identiteit. Ook culturele voorzieningen dragen bij aan de onderlinge sociale verbindingen. Tot slot draagt onze vastgoedstrategie bij aan solide, toekomstbestendige gemeentelijke financiën.

Professionalisering organisatie

Rheden wil een betrouwbare en slagvaardige organisatie zijn, die haar inwoners, ondernemers en bezoekers goede dienstverlening biedt.

Thema Dienstverleningsagenda

Afwijkingen op bestuurlijke doelen

Een klantgerichte en adequate dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen.

Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang			Conform planning

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
0.1 Bestuur	2.854	0	39	2.893
0.2 Burgerzaken	1.800	0	67	1.867
0.4 Overhead	19.210	175	1.278	20.663
0.5 Treasury	-1.018	0	0	-1.018
0.61 OZB woningen	730	0	0	730
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	0	0	0	0
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	2.962	1.139	-2.239	1.861
0.9 Venootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Subtotaal	26.538	1.314	-855	26.997
Baten				
0.1 Bestuur	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	825	0	0	825
0.4 Overhead	27	0	0	27
0.5 Treasury	719	0	0	719
0.61 OZB woningen	8.288	0	0	8.288
0.62 OZB niet-woningen	2.854	0	0	2.854
0.63 Parkeerbelasting	4	0	0	4
0.64 Belastingen overig	85	60	0	145
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	99.774	973	0	100.747
0.8 Overige baten en lasten	300	0	0	300
0.9 Venootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Subtotaal	112.875	1.033	0	113.908
Saldo van baten en lasten	86.337	-281	855	86.911

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.4 Overhead

- Voor het versterken van de financiële functie zijn investeringen in komende jaren noodzakelijk. Onder de financiële functie wordt verstaan alles en iedereen in de gehele organisatie (ook bestuurlijk) met een financiële rol in zijn of haar functie. Investering in 2024 bedraagt 175K.

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.64 Belastingen overig

- De werkelijke inkomsten hondenbelasting zijn 60K hoger dan in de begroting is opgenomen.

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds

- Algemene Uitkering; Bijstelling opbrengsten algemene uitkering op grond van de septembercirculaire Gemeentefonds 2023. Zie toelichting in raadsmemo 16-10-2023 "Financiële effecten septembercirculaire gemeentefonds 2023". Betreft voordelige correctie van 1.443K.
- Algemene Uitkering; Bijstelling opbrengsten algemene uitkering op grond van de decembercirculaire GF 2023. Zie toelichting in raadsmemo 9-1-2024 "Financiële effecten decembercirculaire gemeentefonds 2023". Betreft nadeel in 2024 van 470K.

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.8 Overige baten en lasten

- Functiewaarderingssysteem HR21; In 2023 zijn we een project gestart om de functies en het functiewaarderingssysteem HR21 te actualiseren. U kunt dit teruglezen in de paragraaf Bedrijfsvoering programmabegroting 2024-2027. De verwachting is dat deze actualisatie in 2024 leidt tot een eenmalige kostenpost van 1.014k. Het structurele effect wordt verwerkt in de Kadernota 2025.
- CAO ontwikkeling 2024; Voor de CAO ontwikkeling 2024 is in de begroting 2024 rekening gehouden met een stijging van de salarislaster van 5,2%. Hiermee is de stijging van 2024 grotendeels gedekt. Er dient nog een bedrag te worden bijgeraamd van 125K om de CAO ontwikkeling 2024 geheel op te kunnen vangen.

Thema Kansengelijkheid en inclusie

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Wij geven elke inwoner gelijke kansen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		

Toelichting financiële afwijkingen

Niet van toepassing.

Thema Inwonersparticipatie

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
We betrekken actief onze inwoners en ondernemers bij besluitvorming.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Gering buiten planning		

Het doel was om de participatieverordening in januari in de Raad vast te stellen. In overleg met de Raad is afgesproken het participatieproces over de participatienota een tweede ronde te geven. Dit leidt ertoe dat het vaststellen van de Participatienota is vertraagd en nu staat gepland voor Q3 2024.

Toelichting financiële afwijkingen

Niet van toepassing.

Thema Regionale samenwerking en internationale betrekkingen

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Verbetering samenspel Omgeving - Gemeenteraad – College – organisatie.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Carol van Eert	
Voortgang		Conform planning	
Vaststelling Lange Termijn Visie.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Carol van Eert	
Voortgang		Conform planning	
Realisatie van toegevoegde waarde door samenwerking.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Carol van Eert	
Voortgang		Conform planning	

Toelichting financiële afwijkingen

Niet van toepassing.

Thema Vastgoed portefeuille

Nieuwe beleidontwikkelingen			
Gemeente Rheden heeft vastgoed in bezit om haar beleidsdoelstellingen te realiseren. Het bezitten van vastgoed is geen doelstelling op zich voor de Gemeente Rheden. Toch hebben wij een omvangrijke vastgoedportefeuille. Dit brengt verplichtingen met zich mee. Hoe we hier uitvoering aan geven is beschreven in het Rhedens Vastgoedkader.			
Verder zien we dat ontwikkelingen rondom het Didam arrest extra inspanning en een aangepaste werkwijze met zich meebrengen.			
Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Verduurzaming van de vastgoedportefeuille.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang		Gering buiten planning	

De verduurzaming van Theothorne is gestart, deze zal BENG worden uitgevoerd doch wel aardgasloos. Daarnaast staat de oplevering van een duurzaam en energieneutraal gemeentehuis gepland in Q4. Het beleidskader Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed zal naar verwachting in Q3 2024 worden vastgesteld. Het uitvoeringsplan wat aanvankelijk is opgesteld wordt momenteel opnieuw bekeken en aangescherpt om te kunnen voldoen aan de bezuinigingsopgave SolideKadernota voor de komende jaren. We prioriteren verduurzaming en plannen zoveel mogelijk in combinatie met de MJOP's. Het uiteindelijke doel is om in 2050 volgens klimaatakkoord dat ons vastgoed geheel energieneutraal is.			
Toelichting op de ontwikkeling van de risico's			
Het risico bestaat dat er in verband met de betaalbaarheid keuzes doorgeschoven moeten worden zodat het langer duurt voordat 30% van ons vastgoed energieneutraal is. Tevens vormt netcongestie een risico waardoor toekomstige implementatie in gevaar zou kunnen komen.			
Verbeteren financiële structuur.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Buiten planning		
De verbindingen met de beleidsvelden wordt actief verbeterd maar de personele bezetting op Vastgoed is onvoldoende om alle beleidsvelden optimaal te bedienen. We hebben op financieel gebied nog de nodige verbeteringsslagen te maken, maar de knelpunten krijgen we in beeld. De basis om financiële structuur te verbeteren vraagt ondersteuning door Financiën en personele continuïteit en deze ontbreekt waardoor financiële bijsturing en advisering nu onvoldoende is geborgd.			
Toelichting op de ontwikkeling van de risico's			
De personele bezetting is niet optimaal en vormt een risico. Deze verbeteringen kunnen alleen gerealiseerd worden door sterke samenwerking tussen de financieel adviseur, beleidsadviseurs (sport, dorpshuizen, veiligheid etc.) en Vastgoed. De personele wisseling en minimale formatie belemmeren een gestage verbeteringsslag.			

Toelichting financiële afwijkingen

Niet van toepassing.

Thema Professionalisering organisatie

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Rheden wil een professionele, klantgerichte en toekomstbestendige organisatie zijn, waar de inrichting van de organisatie ondersteunend is aan de visie en doelen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Gea Hofstede	
Voortgang			Conform planning

Toelichting financiële afwijkingen

Niet van toepassing.

Thema Integrale veiligheid

Afwijkingen op bestuurlijke doelen

Wij willen met elkaar een Rhedense samenleving zijn waarin iedere inwoner en ondernemer een veilige woon-, werk- en leefomgeving ervaart.

Verantwoordelijk portefeuillehouder Carol van Eert

Voortgang Conform planning

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.297	0	0	3.297
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.152	0	48	1.200
Subtotaal	4.449	0	48	4.496
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6	0	0	6
1.2 Openbare orde en veiligheid	21	0	0	21
Subtotaal	26	0	0	26
Saldo van baten en lasten	-4.423	0	-48	-4.470

Niet van toepassing.

Wat gaat het kosten?

Toelichting financiële afwijkingen

Bestuur en organisatie				
Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Programma begroting 2024	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2024 na 1e Berap
Lasten	30.987	1.314	-808	31.493
Baten	112.901	1.033	0	113.934
Saldo van baten en lasten	81.914	-281	808	82.441
Reserves				
Toevoeging	780	0	0	780
Onttrekking	277	0	426	703
Resultaat	81.411	-281	1.234	82.364

Niet van toepassing.

3 Bijlagen

Duiding saldo-neutrale wijzigingen

Lasten/Baten	1BR Saldo-neutraal	A) Verschuiving salarissen	B) Telemetrie	C) Verwerking CAO	D) Ziektevervanging	E) Huisvestingslasten	F) Inzet Covid-19 middelen uit reserve
Lasten							
<i>Exploitatie</i>							
P1. Samenleving	715.453	88.556		383.515	88.382	-75.000	230.000
P2. Leefomgeving	888.058	116.401	140.000	605.077	26.580		
P3. Bestuur & Organisatie	-807.511	-204.957		-988.592	-114.962	501.000	
Totaal lasten	796.000	0	140.000	0	0	426.000	230.000
Baten							
<i>Exploitatie</i>							
P2. Leefomgeving	140.000		140.000				
<i>Reserves</i>							
P1. Samenleving	230.000						230.000
P3. Bestuur & Organisatie	426.000					426.000	
Totaal baten	796.000	0	140.000	0	0	426.000	230.000
Eindtotaal	0	0	0	0	0	0	0

A) Verschuiving salarissen; Dit betreft verdeling van formatiebudget, opgenomen in de begroting 2024. In eerste instantie wordt het budget begroot op een stelpost binnen programma 3. Na toekenning van de formatie wordt de begrotingswijziging gemaakt naar de betreffende taakvelden binnen de programma's.

- B) Telemetrie; De telemetrie waarmee wij communiceren met de technische installaties van onze gemalen dient vervangen te worden. Dat gebeurt nu via 3G en dat gaat verdwijnen en we moeten ons instellen op 4G, of liefst 5G. De kosten willen we dekken uit de huidige exploitatie en aan het einde van het jaar te vereffenen met de voorziening riolering
- C) Verwerking CAO; In de Kadernota 2024 is rekening gehouden met een CAO verhoging in 2024. Hiervoor is een bedrag geraamd op de stelpost. De verdeling van het budget naar de taakvelden gebeurt in deze berap.
- D) Ziektevervanging; In onze begroting houden we rekening met een budget voor ziektevervanging van € 200.000. De verdeling over de programma's gebeurt in deze berap.
- E) Huisvestingslasten; Dit betreft nog te ramen incidentele budgetten voor gemeentelijke huisvesting (huur- en servicelasten diverse panden) i.v.m. realisatie nieuwe gemeentehuis. Deze uitgaven worden, conform uitgangspunten dekkingsplan gemeentehuis, gedekt ten laste van de reserve nieuwbouw gemeentehuis.
- F) Inzet Covid-19 middelen uit reserve; betreft inzet vanuit de reserve Covid-19 ten behoeve van extra voorschoolmaatschappelijk werk (€ 75K), extra jongerenwerk (€ 75K) en integrale jongeren aanpak (€ 80K).

Grote projecten

Beleidsdoel	Start	Eind	Budget (€ x 1.000)	Planning		Kwaliteit		Budget		Oordeel	Toelichting afwijkingen	Belangrijkste risico's
				St	Mu	St	Mu	St	Mu			
1. Nieuw Gemeentehuis (Wethouder: Dorus Klomberg, Projectleider: Jenine Hingstman)												
3.1 Dienstverlening	1-1-2023	31-12-2024	€ 30.754	● ▼	● ►	● ►				Op planning		* Blijven behalen van de planning
2. Omgevingswet (Wethouder: Paul Hofman, Projectleider: Martin van Meurs)												
2.2 Vernieuwing omgevingsbeleid	1-1-2023	31-12-2026	€ 5.000	● ▲	● ▲	● ▲				Op planning		
3. Implementatie Hervormingsagenda Jeugd (Wethouder: Ronald Ter Hoeve, Projectleider: Gretha Oosterveld)												
3.2 Vitaal en Gezond	1-1-2023	31-12-2024	€ 425	● ►	● ►	● ►				Op planning		Hogere implementatiekosten
4. Integrale wijkaanpak Stenfert (Wethouder: Gea Hofstede, Projectleider: Margriet Loeven)												
3.2 Vitaal en Gezond	1-1-2023	31-12-2028	€ 200.000	● ▲	● ▲	● ▲				Op planning		*inzet partners
5. Digitaal Rheden (Wethouder: Dorus Klomberg, Projectleider: Philip Woertman)												
Doelen: Digitale dienstverlening, Goede werkgever, Samenwerking, ICT fundament en Sturing.	1-1-2023	31-12-2025	€ 2.500	● ▲	● ▲	● ▲				Opletten	Langdurige vertraging in het project vervanging zaaksysteem (door capaciteitsgebrek bij leverancier) en daardoor ook vertraging in het project papierarm en digitaal werken. Te nemen maatregel: duur van het	*financiële en bestuurlijke risico's als we niet (tijdig) compliant zijn aan wet- en regelgeving.

						programma Digitaal Rheden verlengen.
6. IJsseldistrict (Wethouder: Gea Hofstede, Projectleider: Annemarie Koopman)						
1-1-2023	31-12-2024	€ 7.500	● ▲	● ▲	● ▲	Op planning
7. Uitvoeringprogramma Veluwezoom (Wethouder: Paul Hofman, Projectleider: Rowena Vanistendael)						
1-1-2023	31-12-2024	€ 7.500	● ▲	● ▲	● ▲	Op planning
8. Reconstructie Oranjestad Dieren (Wethouder: Dorus Klomberg, Projectleider: Richard Rutten)						
1-1-2021	31-12-2025	€ 7.500	● ▲	● ▲	● ▲	Op planning

Legenda

Stand van zaken	●	Op planning
	●	Opletten
	●	Buiten planning
	●	Niet gestart
Mutatie	►	Geen verandering
	▲	Verbeterd
	▼	Verslechterd